

✓ GLEDALIŠKI LIST
DRAME
SLOVENSKEGA
NARODNEGA GLEDALIŠČA
LJUBLJANA
SEZONA 1960/61 — ŠTEV. 3C
ŠTIRIDESETI LETNIK

FRAN S. FINŽGAR
RAZVALINA ŽIVLJENJA

PREDSTAVA
V POČASTITEV
DEVETDESETLETNICE
FRANA S. FINŽGARJA

FRAN S. FINŽGAR

RAZVALINA ŽIVLJENJA

Ljudska drama v treh dejanjih

Režišer in scenograf: ing. arch. **VIKTOR MOLKA**

Lektor: prof. **MIRKO MAHNIČ**

Kostumi: **SONJA DEKLEVA**

Urh Kante, žganjarnar, oče	LOJZE POTOKAR
Lenčka, njegova hči	VIKA GRILOVA
Tona, njegova rejenka	MILA KAČIČEVA
Martin, kmet, sosed	STANE POTOKAR
Ferjan, kmet, sosed	JOŽE ZUPAN
Sirk, kmet	PAVLE KOVIČ
Mica Slana, potovka	ELVIRA KRALJEVA
Dekla	VIDA LEVSTIKOVA

Kraj: Na deželi

Sceno in kostume izdelale Gledališke delavnice SNG pod vodstvom
ing. arch. **ERNESTA FRANZA**

Inspicijent: **Marjan Benedičič**

Odrski mojster: **Vinko Rotar**

Sepetalka: **Hilda Benedičičeva**

Lasuljar: **Anton Cecič**

Razsvetljava: **Lojze Vene** in **Vili Lavrenčič**

SLOVENSKEMU KNJIŽEVNIKU,
AKADEMIKU

FRANU S. FINŽGARJU

OB DEVETDESETLETNEM JUBILEJU
NAJISKRENEJE ČESTITAJO, SE MU
ZAHVALJUJEJO ZA DRAMSKA DELA, KI JIH
JE NAPISAL ZA SLOVENSKO GLEDALIŠČE
IN NJEGOVE OBISKOVALCE, TER MU IZ
SRCA ŽELE VSO SREČO

DRAMA SLOVENSKEGA NARODNEGA
GLEDALIŠČA, NJENO VODSTVO, NJENI
UMETNIŠKI DELOVNI ZBORI IN NJENI
OBISKOVALCI

FINŽGARJEVA »RAZVALINA ŽIVLJENJA«

Ni dvoma, da je Fran S. Finžgar doslej naš najbolj ljudski dramatik; ljudska ni samo snov, ki jo zajema neposredno iz življenja, ampak tudi obdelava snovi, smisel in namen dela so taki. Kot pisatelj se ni nikoli omejeval na posamezen sloj, ni pisal po modi ali se vdajal kaki struji, ni ločil visokega slovstva od preprostega; vse njegovo delo služi narodni in ljudski vzgoji, utrjuje dober človeški značaj in naravno zdravje. Tako spremlja življenje slovenskega ljudstva več desetletij (roj. 1871 na Breznici na Gorenjskem, živi kot upokojen župnik v Ljubljani in je član Slovenske akademije znanosti in umetnosti) in skrbi za njegovo

srečo in napredek, pa tudi v boju za pravico in svobodo; iz njegovih spisov odsevajo gospodarske in politične razmere, veliki dogodki v preteklosti in sedanosti, zlasti pa živa narodna in socialna zavest. Dela kakor »Pod svobodnim soncem«, »Iz modernega sveta«, »Dekla Ančka«, »Prerokovana«, »Sama«, »Strici«, so priznane povesti in romani, že davno last širokih plasti našega naroda. Kot socialni pisatelj je Finžgar opravil važno delo ljudskega vzgojitelja.

Že zgodaj se je spustil tudi v dramatiko, dobro vedoč, da na odru pisatelj stopi najbolj v stik z življenjem in da tukaj njegovo delo najbolj vpliva. V »Razvalini življenja« (1921), ki je bila prvič igrana v proslavo pisateljeve pidesetletnice 26. februarja 1921. leta v Ljubljani, je pred nami kos kmečkega življenja v najbolj značilnih potezah, s posebnim razločkom: pisatelj je opustil skoraj vsako namero, da bi vplival z zunanjimi sredstvi, približal se je kar se da vsakdanjemu življenju in v njem pokazal najbolj boleče rane kmečke skupnosti. Neposredna sedanost je dobila tako izrazito podobo, da velja kot nravna zakonitost v življenju družine in cele vasi.

Razvoj Finžgarjeve dramatike je v tem, da bolj in bolj opušča preteklost, se vrača od slovesnosti, ki jo budi stara tradicija, in prihaja k resničnosti; pisatelj je torej dosegel tisto dramatično obliko, ki ima namen razgibati naše vsakdanje življenje, odpreti človeku pogled vase, mu izpraševati vest, da v bistvenih stvareh začne drugače ravnati kot doslej.

Drama ni postavljena v določen kraj ali čas; gospodarske in družbene razmere so samo splošno naznačene, zato ima igra širšo veljavo. Jezik je izrazito ljudski, čeprav tu in tam nekoliko povzdignjen nad vsakdanjost — pristno narečje bi dalo drami še večjo resničnost. Iz prizorišča in jezika, posebno še iz podrobnega spoznavanja posameznih oseb in njihovega medsebojnega razmerja morata iskati igralce in režiser čim več doživetja.

Vse Finžgarjeve igre so z odra Narodnega gledališča takoj prešle med ljudstvo in se igrajo po vseh krajih naše domovine. Te igre potrebujejo pravega ozračja, skrbno izdelanega notranjega in zunanjega življenja, čim več naravne razgibanosti — še bolje: čim več naravne zadržanosti. Samo besedilo ali celo nenaravno hiter razvoj dogodkov bi zabilisal bistvo igre — njeno naravno resničnost in globokost.

F. K.

Gledališki list Drame Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani. — Lastnik in izdajatelj Slovensko narodno gledališče Ljubljana. — Urednik Lojze Filipič. — Osnutek za naslovno stran: Vladimir Rijavec. — Izhaja za vsako premiero. Naslov uredništva: Ljubljana, Drama SNG, poštni predal 27. — Naslov uprave: Ljubljana, Cankarjeva cesta 11. — Tiska tiskarna Časopisnega podjetja »Delo«, Ljubljana. — Posebna številka (št. 3 a), letnik XL., sezona 1960-1961.